Namn: Anders Andersson

Yrke: Journalist, ägare och chefredaktör för tidningen Driva Eget

Ålder: 63 år

Bor: Persudde

Familj: Fru Margareta, barnen Martin och Hulda, barnbarnen Viggo 5 ½ år och Nora 4 månader

Intresse: Arbetet framför allt, men även foto och film. Anders har gjort en amatördokumentär om sina föräldrar

Lantställe: Värmdö där han varit med och ringmärkt berguv som häckar i närheten

Aktuell: Talare vid Tyresö Business Expo, boken Avdragslexikon som Anders skriver tillsammans med advokat John Larsson för 29:e året i rad och starta eget-turné med Nyföretagarcentrum

Utmärkelser: Stora journalistpriset 1996 och entreprenörspris från Bonniers

Pensionsspararnas vän: Under sin tid på tidningen Privata Affärer kritiserade Anders i ett öppet brev Skandia Liv för deras affärer som kostade pensionsspararna 1,7 miljarder och överlämnade en namnlista på 11 300 namn. Det fick han diplom för från Gert Fylking på Rix FM

Förebild: Bo Strömstedt, Expressens förre chefredaktör, som kunde balansera mellan det angelägna och det kommersiella

Alltid på den vanliga människans sida

Text: Helena Thorén Foto: Jenny Puronne Jansson

Han vet hur vi kan få mer kvar i plånboken. Något han lärt sig under sin långa journalistiska bana. Anders Andersson är tyresöbon som ofta anlitas för att förklara krånglig ekonomi för vanligt folk.

Med tofflor på fötterna och ett brett leende tar Anders Andersson emot. Hans Blekingedialekt och chosefria sätt förstärker mysfaktorn. Det här är en man av folket med fötterna på jorden. En journalist med hjärtat bankande för David snarare än Goliat.

Efter mer än fyrtio år i det fria ordets tjänst brinner han fortfarande för vanliga människors ekonomi. Han vill fortsätta att slåss för dem och drivs än idag av sin nyfikenhet.

- Genomgående i mitt liv har jag haft en förbaskad tur! Det är skrämmande hur mycket som gått min väg. Jag har ett yrke som är perfekt för mig och en fru som är perfekt för mig. Jag skriver om saker jag brinner för och kan samtidigt driva business och tjäna pengar på det, säger Anders och det lyser i ögonen.

Hans fru Margareta tittar fram och ser lika glad ut. De har haft många goda år tillsammans. Idag är hon pensionär men hjälper till i firman med distribution och annat. Det var Margaretas förtjänst att Anders en gång i tiden hittade ut till Tyresö.

De träffades när Anders var nybakad journalist och hade börjat arbeta på Expressen. Margareta som är uppvuxen på Persudde bodde då i en lägenhet på Alléplan, eller Trollbäckens centrum som det heter numera.

- Jag arbetade som nattredigerare och jobbade fyra nätter och var ledig fyra dagar. Då åkte jag alltid ut till Margareta.

När det första barnet Martin kommit började de leta efter hus, helst ett enplanshus på plan tomt så att Martin kunde springa ut och leka obehindrat. Så blev det inte. När Anders var på resa i Finland hittade Margareta ett hus på Fornudden. Det var ett tvåvåningshus på en delvis kuperad tomt.

- Det ville jag absolut inte köpa, men Margaretas mamma Gunborg Sööder visste att huset var välskött och bara haft en ägare så vi slog till. Och här har vi bott och trivts sedan 1974.

Lanthandlarn's son

Livet kan ta andra vägar än man planerat. Anders föddes som äldsta sonen till lanthandlaren i den lilla byn Belganet i Blekinge på gränsen mot Småland. Vägen var utstakad redan från barnsben. Han skulle ta över lanthandeln när hans pappa drog sig tillbaka.

- Jag var engagerad i butiken och hjälpte till vid skollov och så, men efter realskolan i Ronneby tog jag jobb som kontorsbud på Blekinge Läns Tidning med tanken att kanske få plåta lite med min Roll-O-Flex. Det här var på 1960-talet.

Han fick både fotografera och skriva, till en början om sin hembygd. Därefter blev han uppflyttad till huvudredaktionen i Karlskrona. Lanthandeln togs över av lillebror och än idag är pappa som hunnit fylla 92 år aktiv i verksamheten.

- För två år sedan lade brorsan ner lanthandeln och övertog ICA Maxi i Tingsryd. En dag i veckan kör pappa ut varor till de äldre hemma i byn, de som är över 75. Pappa ska alltid jobba. Om det är Luther eller vad det är…

Flitens lampa lyser

Jovisst kanske Luther, men äpplet faller inte långt från päronträdet. När jag frågar Anders om hans arbetstider hettar det till. Han ropar skämtsamt till Margareta att nu kan hon väl gå ner en stund. Istället kommer hon in och berättar glatt om att i natt korrekturläste Anders boken Avdragslexikon till halv två. Han skrattar lite generat.

- Det är ju skojigt. Det ena ger det andra. Ska man ha 40-timmarsveckor ska man inte bli småföretagare.

Det är sant. Det vet alla som är företagare. Tid är en bristvara.

- Det är därför vi har hela tidningens innehåll i koncentrat på fem minuter.

Tidningen Anders menar är Driva Eget. Det är ett magasin som vänder sig till småföretagare och ägs av chefredaktören själv – just det Anders Andersson.

- Efter 18 år på Privata Affärer fick jag förra året möjlighet att ta över Driva Eget från Bonniers. I jämförelse med Bonniers, som nu sitter i långa möten om hur de ska dra ner på verksamheten, organisera om och öka annonsförsäljningen, kan jag fokusera på att göra en bra tidning. Jag har inga anställda och har inga planer på att anställa. Läsarna som ringer kommer oftast direkt till mig. Det viktigt att vara tillgänglig för läsarna.
- Samtidigt får jag en chans att fråga dem vad de tycker om tidningen. Kundrelationer är a och o. Svenska småföretagare är lite för dåliga på att sälja sig. Mitt råd är att aldrig missa en möjlighet för marknadsföring.

Småföretagare själv

Han lever som han lär. Lönsamheten i tidningen är skaplig, men trots det tar inte Anders Andersson ut lön. Istället lever han på sin pensionsförsäkring och betalar bolagsskatt.

- När jag fyllt 65 ska jag ta 100 000 i lön per år.

Då är det smartast. Han vet hur han ska skatteplanera och delar generöst med sig av sina råd. Just nu med fokus på småföretagare. Det är där de nya jobben kan komma hoppas många, men att anställa är ett stort steg. Det är en chanstagning som behöver stimuleras enligt Anders.

- I en intervju nyligen med näringsminister Maud Olofsson föreslog jag att låta enmansföretagaren slippa arbetsgivaravgiften de första åren när de anställer. Hon svarade att det skulle uppfattas som osund konkurrens av de stora företagen. Jag kan inte köpa hennes argument.

Moder Svea ser lite tärd ut. Den senaste tidens konkurser och uppsägningar hos storföretagen har frestat på. Hoppet står nu till småföretagen. Frågan är hur många som känner sig manade att starta eget. En del av vardagsbekymren för enmansföretagaren är att hålla sig frisk och fullt arbetsför. Det är helt nödvändigt.

- Det är väldigt tufft och oerhört sårbart att inte ha någon att överlåta arbetsuppgifter till. Det är en svår nöt att knäcka… Enmansföretagaren borde ta sjukvårdsförsäkring för att slippa vårdköer och försöka lära upp en andreman. Man inbillar sig att man är oumbärlig, men det är man oftast inte.

Bevaka ekonomi

Anders Andersson brinner fortfarande för privatpersoners ekonomiska villkor. Precis som han gjort alltsedan Expressen. Det var dit han knallade direkt efter Journalisthögskolan 1969 och fick jobb som kriminalreporter. Han började bevaka ekonomisk brottslighet.

- När jag skrev om skojarnas ekonomi kunde jag ändå ta hand om vanligt folks ekonomi resonerade vi.

Det gjorde han med stor framgång. Den dagen då deklarationsbilagan följde med tidningen sålde Expressen fler lösnummer än någon annan dag på året.

- Det blev min grej att beskriva skatter för vanligt folk och ekonomi i allmänhet. Jag har lärt mig det den hårda vägen som nyfiken journalist.

Lärdomen gav utdelning. 1996 fick Anders Andersson ta emot Stora Journalistpriset. Då var han chefredaktör för Privata Affärer. Han fick det för att han envist stod på den enskilda människans sida, kunde skriva om ekonomi på ett begripligt sätt och hade avslöjat oegentligheter hos banker.

Deklarationstider

Den 5 maj ska årets deklaration vara inne. Har du några tips på avdrag?

- Det är inte alls lika tacksamt idag. Skatteverket var förr inte så bra på att informera allmänheten.
- Schablonavdraget är höjt till 5 000 kronor, men den som långpendlar mer än fem mil bort kan dra av för dubbel bosättning och hemresor. Så ungdomar som är skrivna hemma hos sina föräldrar i Tyresö och fått sommarjobb på Västkusten kan göra tre avdrag. Hundrafem kronor per natt för övernattning, lika mycket per dygn i traktamente och en hemresa i månaden. Det kan bli jättemycket pengar.

Mer då?

- Ett tips är att skaffa e-legitimation, vilket är lätt fixat hos banken, för att deklarera på nätet. Nu kan du fylla i K4-blanketten för försäljning av värdepapper på nätet. När du sitter med deklarationen ska du givetvis kolla att allt är rätt, men gå samtidigt igenom din ekonomi. Det är bra att göra det en gång om året.

Att ha eller inte ha arbete

Klassklyftan har ökat och blir extra märkbar i lågkonjunktur.

- Idag är skillnaden störst mellan den som har jobb och den som inte har jobb. Den som arbetar gynnas med lägre skatt och låg ränta. Den som är arbetslös har fått lägre a-kassa.

Vad ska man göra om man har ont om pengar?

- Det går att minska sina kostnader utan att sänka sin standard. Välj rätt elavtal, rätt teleoperatör, se över dina bankavgifter och lån och dina försäkringar. En familj med två barn kan dra ner månadskostnaden med upp till 1 500 kronor och sänka matkostnaden med 500 kronor utan att behöva gneta och snåla.

Anders Andersson tycker att man ska spara även i kärva tider. Det kan räcka med några hundralappar i aktiefonder per månad. Förra året fick dock aktiemarknaden en rejäl knäck. Den svenska börsen störtdök med 42 procent.

- Jag säger inte att aktier måste gå upp, men vi är i närheten av botten. Det är bättre att börja köpa nu än när börsen ligger på topp och sprida riskerna i en bred global fond och en svensk fond. Jag har blivit kritiserad för att ge rådet ”lägg inte alla ägg i en korg”, men det håller.

Den som är 55+ har ofta bättre ekonomi efter att barnen flyttat ut. Anders vet att många äldre ofta väljer att lägga pengar på hög. Han medverkade i över tio år i ekonomiprogram i radion och fick ofta frågan ”Vad ska jag göra med pengarna?” av äldre lyssnare. Rådet han gav dem var att unna sig saker, gynna barn och barnbarn eller ge bort pengar till välgörenhet. Däremot avråder han de flesta från att pensionera sig i förtid. Det kräver ett otroligt kapital. Den som äger ett bolag bör ha kvar det

när den blir pensionär och fortsätta att ta ut lön och utdelning. Anders har genom åren delat med sig av handfasta råd i både tidningar, radio och TV.

På TV i höst

Det allra senaste är en TV-inspelning som pågår denna vår och ska sändas i höst på SVT1. TV-serien heter ”Vinna eller försvinna” och handlar om småföretagare som behöver just handfasta råd för att styra upp verksamheten.

- Vi hjälpte till exempel en kvinna som har en lunchservering på Götgatan. Hon hade för få kunder och för höga kostnader. Hon tog inte ut någon lön utan lade istället in privata pengar i verksamheten. Vi rådde henne att byta namn på restaurangen, rationalisera, dra ner på kostnader och inreda lokalen. Hon fick ett bokföringsprogram för att sköta det själv och inredare fräschade upp restaurangen.

Anders debuterar i TV tillsammans med författaren och forskaren Eva-Britt Hult. I åtta program får vi följa med dem till sju småföretagare.

Att det ena ger det andra, stämmer på pricken med Anders Andersson och än verkar det inte vara slut på idéerna. Han har mycket kvar att ge. Och långt kvar till 92 år.

Bildtext:

Anders Andersson håller en ringmärkt berguvsunge som är 1 ½ månad. Barnbarnet Viggo tittar på.